

Monitoring hospodaření územních samosprávných celků - ukazatel Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Procesní postup

V období let 2004 – 2008 byla zadluženost obcí hodnocena pomocí ukazatele **dluhové služby** (usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Monitoring hospodaření územních samosprávných celků navazuje na dřívější Monitoring hospodaření obcí, který Ministerstvo financí provádělo od roku 2009. V roce 2017 provedlo Ministerstvo financí změnu v metodice monitoringu hospodaření obcí, kterou došlo ke zrušení usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395 a zároveň k přijetí nového usnesení vlády ČR ze dne 23. října 2017 č. o monitoringu hospodaření územních samosprávných celků. Záměrem provedené změny monitoringu bylo dosažení jeho souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který nabyl účinnosti dne 21. února 2017.

Do soustavy ukazatelů monitoringu bylo mimo jiné přidáno pravidlo rozpočtové odpovědnosti pro ÚSC, které se týká obcí a krajů bez jejich příspěvkových organizací. V rámci monitoringu je pravidlo rozpočtové odpovědnosti považováno za primární ukazatel, kterému byly ostatní ukazatele přizpůsobeny. Z toho důvodu byly do monitoringu nově zahrnuty kraje a příspěvkové organizace byly vyloučeny.

Monitoring slouží pro hodnocení hospodářské situace obcí a krajů, přičemž je založen na sledování soustavy osmnácti ukazatelů, které vychází z finančních a účetních výkazů zasílaných do systému Státní pokladny.

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

A. Informativní ukazatele

Počet obyvatel obce

Příjem celkem (po konsolidaci)

Úroky

Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků

Dluhová služba celkem

Ukazatel dluhové služby (v %)

Průměr příjmů za poslední 4 roky

Zadluženost

Aktivita celkem

Cizí zdroje

Oběžná aktiva

Krátkodobé závazky

Stav na bankovních účtech

Stav na bankovních účtech zřízených příspěvkových organizací

Zadluženost zřízených příspěvkových organizací

B. Monitorující ukazatele

Pravidlo rozpočtové odpovědnost

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)

Celková (běžná) likvidita

Za stěžejní jsou považovány tři následující ukazatele, které označujeme jako monitorující:

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (§ 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti)

podíl dluhu k průměru příjmů za poslední 4 roky

hodnota by neměla překročit 60 %

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

tento ukazatel zachycuje míru zadlužení majetku daného ÚSC. To znamená, jaký podíl aktiv je kryt cizími zdroji

hodnota by neměla překročit 25 %

Celková likvidita

vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Hodnota ukazatele nižší než 1 naznačuje, že obec není schopna splatit své krátkodobé závazky (dostává se do platební neschopnosti)

hodnota by neměla být nižší než 1

Překročení hraničních hodnot u všech tří ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je obec v tíživé finanční situaci.

Monitoring nepředstavuje žádné administrativní ani finanční nároky na rozpočty a chod územních samosprávných celků.

Výsledné hodnoty ukazatelů monitoringu hospodaření ÚSC jsou veřejně dostupné na informačním portálu Monitor (<http://monitor.statnipokladna.cz>).

Algoritmy SIMU - údaje v tisících Kč, zaokrouhлено na 2

ř.	Informativní ukazatele	Zdroj údajů		Výpočet	Výpočet
				ROK 2020	ROK 2021
1	Počet obyvatel obce k 1.1.	ČSÚ		74 935	74 478
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz Fin 2 - 12 M	Rozpočtová skladba - Třída 1+2+3+4 po konsolidaci	1 896 782,57	1 974 710,48
3	Úroky	Finanční výkaz Fin 2 - 12 M	Rozpočtová skladba - položka 5141	4 854,79	2 515,15
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz Fin 2 - 12 M	Rozpočtová skladba - položky 8xx2, 8xx4	121 639,18	288 361,94
5	Dluhová služba celkem	Součet řádků 3 a 4		126 493,97	290 877,09
6	Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl řádků 5 a 2		6,67	14,73
7	Průměr příjmů za poslední 4 roky	Finanční výkaz Fin 2 - 12 M	průměr ukazatele 2 za poslední 4 roky	1 772 078,04	1 866 560,76
8	Zadluženost	Účetní výkaz - Rozvaha		283 261,20	205 454,24
9	Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha		14 062 952,76	14 442 958,57
10	Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha		666 790,20	631 970,96
11	Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha		952 939,93	1 042 098,56
12	Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha		311 071,32	344 091,86
13	Stav na bankovních účtech	Účetní výkaz - Rozvaha		656 122,65	721 225,58
14	Stav na bankovních účtech zřízených příspěvkových organizací	Účetní výkaz - Rozvaha příspěvkové organizace	Součet výkazů za zřízené příspěvkové organizace	233 635,11	279 236,00
15	Zadluženost zřízených příspěvkových organizací	Účetní výkaz - Rozvaha příspěvkové organizace	Součet výkazů za zřízené příspěvkové organizace	0,00	40 447,00
ř.	Monitorující ukazatele	Zdroj údajů		Výpočet	Výpočet
				ROK 2020	ROK 2021
16	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (%)	Podíl ukazatelů 8 a 7		15,98	11,01
17	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl ukazatelů 10 a 9		4,74	4,38
18	Celková likvidita	Podíl ukazatelů 11 a 12		3,06	3,03